

Ο Άγιος Ευδόκιμος ο δίκαιος

Ο Άγιος Ευδόκιμος, ο θαυμαστός, έζησε κατά τους χρόνους του βασιλιά Θεοφίλου του Εικονομάχου (829-842 μ.Χ.) και καταγόταν από την Καππαδοκία. Ο πατέρας του Βασίλειος και η μητέρα του Ευδοκία ήταν ευσεβείς Χριστιανοί και τον ανέθρεψαν «έν παιδεία και νουθεσία Κυρίου». Είχαν πολλά πλούτη και ήταν ένδοξοι και περιφανείς, διότι ο πατέρας του έφερε το αξίωμα του πατρικίου.

Ο Ευδόκιμος, αν και καταγόταν από τόσο ξακουστό γένος, δοξαζόταν περισσότερο και θαυμαζόταν για τις αρετές του και τα χαρίσματά του. Παρά το γεγονός ότι ήταν νέος ένδοξος και αξιωματούχος, από γονείς ευγενείς μέσα στην κοινωνία, ωστόσο διαβιούσε ζωή ενάρετη και με άκρα σωφροσύνη, αντιτασσόμενος στα κελεύσματα του πονηρού.

Όσον αφορά τη μόρφωσή του, ο ίδιος ευλογημένος από το Θεό, καταγινόταν αδιαλείπτως στην ανάγνωση των θείων Γραφών και ευφραϊνόταν η τρισόλβια ψυχή του, ακολουθώντας το: «ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου Κύριε, ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον ἐν τῷ στόματί μου». Η κύρια απασχόλησή του ήταν να πηγαίνει στους ιερούς Ναούς, να ακούει τις ιερές ακολουθίες και τα θεία λόγια. Ιδιαίτερα και μετά φόβου αγωνιζόταν να γίνει «Ναός καθαρός Θεού ζώντος», όπως λέει και ο Απόστολος των Εθνών Παύλος. Πολλές φορές τον παρακινούσαν οι συνομήλικοί του να πηγαίνουν σε διασκεδάσεις και απολαυστικές διατριβές, αλλά ο αοίδιμος Άγιος Ευδόκιμος μόνη ευχαρίστηση και τρυφή είχε τη μελέτη των ψυχωφελών βιβλίων.

Η σωφροσύνη και η καθαρότητα, η τιμιότερη όλων των άλλων αρετών, η οποία κάνει ισάγγελο τον άνθρωπο χαρακτηρίζαν τον Ευδόκιμο, τόσο που μπορούσε να λέει ότι: «Ποτὲ δὲν ἠκολούθησεν ἡ καρδιά μου εἰς τὸν ὀφθαλμὸν μου». Το σπουδαιότερο είναι ότι αποφάσισε ο πάνσεμνος να μη βλέπει γυναικείο πρόσωπο καθόλου, όσο θα βρισκόταν στην παρούσα ζωή. Έτσι εκτός της μητέρας του, άλλη γυναίκα ή παρθένα ούτε κοίταζε στο πρόσωπο, ούτε μίλησε. Ήταν επίσης ελεήμων, τόσο ώστε να τρέφεται η ψυχή του από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ακόμα και αυτά που είχε ανάγκη για να ζήσει, τα χάριζε στους φτωχούς. Όχι μόνο χρήματα, αλλά και ό,τι άλλο χρειάζονταν. Βοηθούσε τόσο πολύ τους ενδεείς, ώστε και αν ακόμη ήταν ανάγκη να πουληθεί ως σκλάβος ο ίδιος για να ελευθερωθεί άλλος, θα το έπραττε με χαρά. Διότι ἔξερε ο μακάριος ότι ο καρπός της αγάπης είναι η ελεημοσύνη. Για αυτό ήθελε και έγινε αληθινός πατέρας των ορφανών, κυβερνήτης των χηρών, ενδυμασία των γυμνών, χορτασμός των πεινασμένων, παρηγοριά των λυπημένων.

Λόγω των αρετών του αξιώθηκε να τιμηθεί από το βασιλιά Θεόφιλο με το αξίωμα του «Κανδιδάτου». Διορίστηκε στρατοπεδάρχης της Καππαδοκίας και έπειτα των Χουρσιανών. Όμως ως φρόνιμος οικονόμος δε μεταχειριζόταν τη θέση του για να αποκομίσει τιμή και δόξα. Αντίθετα ήταν ταπεινός, όλη δε η επιμέλεια η φροντίδα του ήταν στο να κυβερνά μικρούς και μεγάλους με οσιότητα και δικαιοσύνη, για

αυτό και αποκλήθηκε δίκαιος. Και ήταν έτοιμος να θυσιάζει και την ψυχή του για τον υπήκοό του.

Ο Άγιος Ευδόκιμος υπήρξε τέλειος Χριστιανός. Άνθρωπος της ορθής πίστης και της θυσίας. Στην αγάπη του πλησίον αμίμητος, για την οποία απέφευγε τον εγωισμό και την καταλαλιά. Ο ίδιος φυλασσόταν από την κατάκριση και εμπόδιζε και τους άλλους να κατακρίνουν και να λυπούν τον πλησίον. Δίδασκε ακόμη ότι ο καθένας πρέπει να μάθει περισσότερο να ακούει, παρά να μιλά. Με την άψογη αυτή διαγωγή του χρημάτισε σκεύος εκλογής και δάσκαλος και με λόγια και με έργα. Τύπος και παράδειγμα και ζώσα εικόνα σε εκείνους, οι οποίοι τον συναναστρέφονταν, μέχρι το τέλος της παρούσας ζωής. Κοιμήθηκε οσιακά στην Καππαδοκία, αφού έζησε τριάντα τρία χρόνια, νέος στην ηλικία, αλλά πρεσβύτατος στη σύνεση και τη γνώση.

Όταν γνώρισε το τέλος του ο δίκαιος Ευδόκιμος δεν ταραχτήκε, γιατί όλη του η ζωή ήταν μια μελέτη θανάτου. Αυτό που τον λυπούσε ήταν ότι η μητέρα του ήταν μακριά και δε θα βρισκόταν κοντά του στην αναχώρησή του για τους ουρανούς. Όταν πλησίασε η τελευταία ώρα ήρθαν πολλοί άνθρωποι να τον επισκεφθούν, αφού τους μίλησε για τη μνήμη και το μυστήριο του θανάτου, τους όρκισε στο Θεό να τον ενταφιάσουν με τα ίδια ενδύματα, που φορούσε. Κατόπιν έκανε νεύμα και αφού βγήκαν όλοι έξω, άρχισε να προσεύχεται προς το Θεό, λέγοντας: «Κύριε ό Θεός μου, καθώς δὲν ἠθέλησα ἔτι ζῶν νὰ φανῆ ἡ πολιτεία μου, οὕτω παρακαλῶ καὶ ἡ τελευτή μου νὰ γίνῃ χωρὶς καμμίαν χάριν, οὔτε νὰ θαρρήσῃ τίς, ὅτι σοι εὐηρέστησα». Ἐπειτα λέγοντας το «εἰς χεῖρας σου παραδίδω Κύριε τὸ πνεῦμα» ανήλθε η ψυχή του στους ουρανούς το έτος 829 μ.Χ.

Οι γονεῖς του λυπήθηκαν όταν έμαθαν για την κοίμηση του Αγίου, ωστόσο παρηγορούνταν με τα θαύματα που έκανε. Η μητέρα του φλεγόμενη από το πάθος της φιλοτεκνίας, δεν υπολόγισε το μακρινό ταξίδι, ούτε συλλογίστηκε τους κόπους και τους κινδύνους της οδοιπορίας, αλλά κίνησε με μεγάλη προθυμία και πήγε στον τάφο του αγιοτάτου παιδιού της. Βλέποντας εκεί το πλήθος που προσερχόταν με ευλάβεια

και τα θαύματα που γίνονταν από το ιερό εκείνο μνήμα, όπου δαιμονιζόμενοι και από άλλα πάθη πάσχοντες θεραπεύονταν ταχύτατα, έπεσε και αγκάλιασε τον τάφο του γιου της με δάκρυα στα μάτια. Συγκλονισμένη συνέπλεξε το θρήνο για την απώλεια μαζί με τον έπαινο για το Άγιο παιδί της.

Όταν σήκωσαν την πλάκα από το μνήμα και έβγαλαν έξω τη λάρνακα, όπου κειτόταν το ιερό λείψανο, δεκαοχτώ μήνες μετά την κοίμηση του Αγίου, φάνηκε το θαύμα. Το λείψανο δεν είχε υποστεί καμία αλλοίωση ή μεταβολή. Το πρόσωπο ήταν άφθαρτο και δεν είχε επέλθει σήψη σε κάποιο μέρος του σώματός του. Αντίθετα το πρόσωπο ήταν φαιδρό, χαριέστατο με όλους τους χαρακτήρες αμετάβλητους. Ακόμα και τα ενδύματά του είχαν παραμείνει αναλλοίωτα και άφθαρτα. Επιπλέον το σώμα και τα ενδύματα ανέδιδαν μια θαυμάσια ευωδία.

Εκείνη τη στιγμή βρισκόταν στο σημείο ένας Ιερομόναχος, με το όνομα Ιωσήφ, ο οποίος έλαβε το ιερό λείψανο για να το σηκώσει όρθιο. Μόλις το αγκάλιασε στάθηκε όρθιο, σαν να ήταν ζωντανό. Εκείνος από το φόβο του έπεσε μπροστά στα πόδια του Αγίου και τον παρακαλούσε, σαν να ήταν εν ζωή να αφήσει να πάρουν τα ενδύματά του για ευλογία. Έτσι άρχισε πρώτα και αφαίρεσε το χιτώνα και του φόρεσε άλλον. Έπειτα έβγαλε από τα πόδια του εκείνα, που φορούσε, με τόση ευκολία, ώστε φαινόταν σαν να βοηθούσε και ο ίδιος ο Άγιος σε αυτό. Ύστερα, αφού έντυσε το ιερό σκήνωμα κανονικά, το τοποθέτησε με σεβασμό δοξάζοντας με τους παρευρεθέντες το Θεό «τόν δοξάζοντα τούς Αὐτόν ἀντιδοξάζοντας».

Μόλις φανερώθηκε το άφθαρτο σώμα του Αγίου Ευδοκίμου έφριξαν οι δαίμονες και έφευγαν «ως υπό άστραπῆς διωκόμενοι», καθώς το είδαν «έν δόξῃ αγιότητος άπαστράπτων». Η μητέρα του Αγίου θέλησε να μεταφέρει το ιερό λείψανο στην Κωνσταντινούπολη, όμως οι εντόπιοι δεν το επέτρεψαν. Μετά από καιρό ο Ιερομόναχος Ιωσήφ έκλεψε το θησαυρό, χωρίς να τον πάρουν είδηση οι εντόπιοι. Ωστόσο φανερώθηκε από το μύρο που έσταζε και τα θαύματα που γίνονταν καθοδόν.

Θαυματοργώντας ο αοίδιμος Άγιος αποδόθηκε στους γονείς του ως δώρο πολύτιμο. Και η θεοφιλής μητέρα του με πολύ πόθο έφτιαξε αργυρή θήκη για το ιερό λείψανο, το οποίο κατέθεσε στον περικαλλή Ναό της Υπεραγίας Θεοτόκου στην Κωνσταντινούπολη, που είχε κτίσει νωρίτερα και όπου έγινε η μετακομιδή την 6^η Ιουλίου. Και εκεί γίνονταν καθημερινά πολλά θαύματα. Τόση μεγάλη χάρη έλαβε ο Άγιος Ευδόκιμος από το Θεό για την υπερβολική δικαιοσύνη και ελεημοσύνη του. Η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του την 31^η Ιουλίου.

Πηγή υλικού

Βίοι Αγίων, Ο Άγιος Ευδόκιμος, Έκδοση Ορθοδόξου Ιδρύματος «Απ. Βαρνάβας»

